

Iš Žiobiškio pašto praeities

Kazys Misius

Mažojoje lietuviškoje tarybinėje enciklopedijoje straipsnelyje apie Žiobiškį teigiama, kad 1859 m. šioje gyvenvietėje buvo pašto stotis. Patikėjus ir netikrinant, tai pakartota ir Tarybų Lietuvos enciklopedijoje. Pasidomėjus XIX a. viduryje per Lietuvą ėjusiais pašto traktais, galima įsitikinti, jog pro Žiobiškį tuo metu nebuvo pašto kelio. Aišku, negalėjo būti ir pašto stoties.

Taigi teiginys apie 1859 m. Žiobiškyje buvusią pašto stotį yra klaida arba nesusipratimas, supainiojus pašto stotį su užvažiuojamaisiais namais.

Panaikinus baudžiavą, paštu ėmė naudotis ir iki 1861 m. neturėję pilietinių teisių valstiečiai. Nusistovėjo korespondencijų bei laiškų pristatymo adresatams sistema: korespondenciją iš pašto įstaigų paimdavo į valsčių valdybas, o kaimų bendruomenių seniūnai ją įteikdavo gavėjams. Carinės Rusijos valdymo metais (1861 m.) įvedus valsčius, Žiobiškis priskirtas Čedasų valsčiui. Artimiausias pašto telegrafo skyrius buvo Rokiškyje. Valsčiaus centre Čedasuose pašto ilgai nebuvo. Tikrai 1911 m. balandžio mėn. valsčiaus valdyboje pradėta priiminėti visų rūšių pašto korespondenciją¹.

Atsikūrus nepriklausomai Lietuvos valstybei, Žiobiškis priskiriamas Rokiškio valsčiui. Rokiškyje veikė apskrities pašto įstaiga, tačiau laišakai į kaimus nebuvo nešiojami, ir tai Žiobiškio parapijos gyventojams sudarė nepatogumų.

¹*Viltis. 1911. Nr. 48. P. 3.*

Po Pirmojo pasaulinio karo pirmiausia buvo atkuriamos iki 1914 m. ar vokiečių valdymo metais veikusios pašto įstaigos. Atkūrus jas, imta rūpintis pašto tinklų plėtimu. Iš kilo reikalas atidaryti pašto įstaigą ir Žiobiškyje.

Pašto agentūros. Pagal veiklos apimtį ir metinę piniginę apyvartą paštai buvo suskirstyti į I–VII eilės įstaigas. Buvo rūpinamasi, kad jos dirbtų nenuostolingai, o plečiant tinklą, dalyje gyvenviečių net žemiausios (VII eilės) pašto įstaigos būtų buvusios nuostolingos.

1921 m. kovo mėn. 10 d. Paštų, telegrafų ir telefonų valdyba patvirtino pašto agentūrų taisykles. Pašto taisyklės 1923 m. buvo išspausdintos atskiru leidiniu, kurio priede yra ir „Pašto agentūrų steigimo ir veikimo taisyklės“.

Ten, kur paštas žmonėms reikalingas, tačiau dėl mažo gyventojų skaičiaus nesitikima didesnės negu 5 tūkst. litų apyvartos, būdavo steigiamos pašto agentūros. Jas steigdavo Pašto telegrafo ir telefono valdyba, tačiau dažniausiai tai inicijuodavo valsčių savivaldybės. Priimdamos nutarimus dėl pašto agentūros steigimo, savivaldybės turėjo išsipareigoti jas išlaikyti. Tam reikėjo surasti patalpas, kurias dažniausiai nuomodavo iš privačių asmenų, aprūpindavo kuru ir užtikrindavo, kad bent kartą per savaitę korespondencija būtų nuvežama į artimiausią paštą: savivaldybės sudarydavo sutartis su privačiais asmenimis paštui vežioti.

Griežtų reikalavimų agentūrų patalpoms nebuvo. Geriausiu atveju pašto agentūra turėjo atskirą kambariuką, tačiau dažniausiai jos būdavo kartu su kitomis įstaigomis, pavyzdžiui, parduotuvėse.

Pačios agentūros buvo skirstomos į tris rūšis. Atidaromos būdavo žemiausios – trečios rūšies. Vėliau, atsižvelgiant į apyvartą, agentūros galėjo būti pakeliamos į antrą ar pirmą rūšį. Nuo rūšies priklausė agentūros vedėjo atlyginimas. Pavyzdžiui, 1923 m. pašto taisyklėse trečios rūšies agentūros vedėjo atlyginimas nurodytas 15, antros – 25, o pirmos – 40 litų per mėnesį. Vėliau tarifai keitėsi. Trečios rūšies pašto agentūra privalėjo dirbti ne mažiau kaip dvi, antros – tris, o pirmos – keturias valandas per darbo dieną.

Pašto agentūrose buvo priimama ir išduodama paprasta bei registruota korespondencija. Čia galima buvo atsiimti prenumeruotą spaudą. Apie įvertintus laiškus, pinigų perlaidas, siuntinius agentūros gaudavo tik pranešimus, jog galima atsiimti juos artimiausiam pašte. Agentūros taip pat nepriimdavo tokių siuntų.

Pašto agentūros iš artimiausios pašto įstaigos gaudavo viską, kas buvo reikalinga jos veiklai, avansu gaudavo pašto bei žyminių ženklų. Agentūros vedėjas kiekvienu atveju privalėjo registruoti parduodamą ženklų rūšį ir kiekį atskirame sąsiuvinyje. Pinigai už parduotus ženklus būdavo gražinami juos išdavusiai pašto įstaigai, kuri tvarkė išduodamų ženklų bei gaunamų pinigų apskaitą.

Agentūros vedėjas atskirose knygoose turėjo registruoti gaunamus ir siunčiamus registruotus laiškus. Visą priimtą – tiek paprastą, tiek registruotą – korespondenciją antspauduotuose maišuose siųsdavo artimiausiai pašto įstaigai, kuriai ji buvo priskirta.

Telegrafo ryšį turinčios agentūros priimdavo ir siųsdavo telegramas, išskyrus tarptautines. Vėlesniais metais beveik visos agentūros turėjo ir telefoną viešiesiems pokalbiams. Asmenims išduodami kvitai už siunčiamas telegramas bei pokalbius telefonu buvo antspauduojami kalendoriniu agentūros žymekliu. Gautus už minėtus patarnavimus pinigus agentūros vedėjas kiekvieną mėnesį privalėdavo perduoti pašto įstaigai².

Žiobiškio pašto agentūra. 1928 02 24 Rokiškio pašto viršininkas Mykolas Rotomskis, vadovaudamasis Pašto valdybos nurodymu, pasirašė tipinės formos tarnybos sutartį su Matu Gagiškiu, išipareigojusiui dirbti Žiobiškio pašto agentūros vedėju. M. Gagiškis gyveno Žiobiškyje, buvo 32 metų amžiaus.

Sutartyje numatyta, jog Žiobiškio pašto agentūra turi pradėti veikti nuo 1928 03 01 ir su Rokiškio paštu keistis korespondencija pirmadieniais ir penktadieniais.

Agentūrų vedėjai būdavo ne valstybės, o tik pagalbiniai tarnautojai. Todėl jie neturėjo ir socialinių garantijų. Pavyzdžiui, sutartyje nurodoma, kad vietoj agentūros steigiant pašto įstaigą, agentūrą panaikinant ar perkeltiant kitur, jos vedėjas iš užimamų pareigų atleidžiamas ir neturi teisės reikalauti tarnybos pašto valdybos įstaigose ar prašyti kokios nors piniginės kompensacijos. Todėl pašto agentūrų vedėjams nebuvo kokių nors profesinių ar išsilavinimo reikalavimų, – užtekdavo ir pradinės mokyklos baigimo, tiktai reikėjo gerai išmanyti pašto agentūrų veiklos taisykles. Didelių reikalavimų agentūrų vedėjams ir negalėjo būti. Kaip rodo sutartys, visų Žiobiškio pašto agentūros vedėjų mėnesinis atlyginimas – 25 litai³.

Pirmasis Žiobiškio pašto agentūros vedėjas, išdirbęs truputį daugiau negu metus, nuo 1929 04 16 iš užimamų pareigų atleidžiamas⁴. Įsakyme M. Gagiškio atleidimo priežastis nenurodyta. Atrodo, kad jis atleistas Rokiškio pašto iniciatyva. Įdomu, kad to meto spaudoje paskelbiama žinia, jog 1929 m. kovo mėn. uždaryta prieš metus įsteigta Žiobiškio pašto agentūra⁵. Žiobiškio pašto agentūros byloje jokių duomenų apie jos uždarymą nėra. Priešingai, minėtame įsakyme nurodyta, kad nuo M. Gagiškio atleidimo dienos Žiobiškio pašto agentūros vedėju skiriamas Kazys Kirstukas.

Neišdirbęs nė dvejų metų, K. Kirstukas Žiobiškio pašto agentūros vedėjo pareigų atsisakė. Nuo 1931 01 01 šioms pareigoms paskiriamas Petras Skukauskas, gimęs 1906 m. Žiobiškyje. Jis buvo baigęs ne tik pradžios mokyklą, bet ir pirmąją gimnazijos klasę. Atlikęs karinę tarnybą, dirbo Žiobiškio vartotojų bendrovės parduotuvės vedėju⁶. Tikriausiai į šią vartotojų bendrovės parduotuvę buvo perkelta ir pašto agentūra. P. Skukauskas nekilnojamojo turto neturėjo.

Žiobiškio pašto agentūros vedėju P. Skukauskas išdirbo daugiau negu puspenktų metų ir nuo 1935 09 01 užimamų pareigų atsisakė.

Dirbti Žiobiškio pašto agentūros vedėju pasiūlė Povilas Gasiūnas, gimęs

²Pašto taisyklės. K. 1923. P. 26–28.

³1928.II.24 Rokiškio pašto viršininko sutartis su M. Gagiškiu // Lietuvos centrinis valstybės archyvas (toliau – LCVA). F. 1016. Ap. 3. B. 855. L. 1–2.

⁴1929.IV. Pašto valdybos įsakymas // Ten pat. L. 6.

⁵Lietuvos aidas. 1929. Nr. 68.

⁶1930.XII.22 Rokiškio pašto viršininko sutartis su P. Skukausku // LCVA. F. 1016. Ap. 3. B. 855. L. 7–10.

Pasižadėjimas.

Aš žemiau pasirašęs Povilas Gasiūnas šiuo prisižadau Lietuvos Valstybės Konstituciją saugoti, įstatymus ir Vykdamosios Valdžios įsakymus pildyti ir savo pareigas sąžiningai ir teisingai eiti.

Parašas: Povilas Gasiūnas

Pasižadėjimas

laikyti paslaptį pašto, telegrafo korespondencijai ir telefono pasikalbėjimams.

Aš žemiau pasirašęs Povilas Gasiūnas šiuo prisižadau laikyti visiškai paslaptį visų telegramų turinį, taip pat niekam neleikti žinių, kam, kur ir kada buvo telegrama siūsta, kuomet telegrama buvo priimta, perduota ir įteikta adresatui, o taipogi niekam neleikti žinių apie telefono pasikalbėjimus ir apie pašto korespondenciją. Tam ir duodu šį parašą.

Už šio nepildymą esu atsakingas prieš įstatymus.

Parašas: Povilas Gasiūnas

Povilas Gasiūnas
Rokiškis

parašą liudiju:

p. t. įstaigos Viršinininkas

1935 m. Suugpjūčio mėn. 26 d.

1890 m. Žiobiškyje. Jis turėjo namus ir savo parduotuvę. Rokiškio valsčiaus savivaldybė pašto agentūrai nuomojo du P. Gasiūno namo kambarius⁷.

1931 m. paskelbiamos naujos pašto taisyklės. Palyginus jas su 1923 metų taisyklėmis, galima įsitikinti, jog esminių pašto agentūrų reglamentacijos skirtumų nėra. Tiktai padidinamas agentūrų darbo laikas. Per dieną pašto agentūros privalejo dirbti: trečios rūšies agentūra – ne mažiau negu 4 valandas: nuo 8 iki 11 val. ir nuo 17 iki 18 val.; antros rūšies – ne mažiau 5 valandų: nuo 8 iki 12 val. ir nuo 17 iki 18 val., o pirmos rūšies – ne mažiau šešių valandų: nuo 8 iki 13 val. ir nuo 17 iki 18 val.⁸ Be to, naujose taisyklėse yra pastaba, kad „agentūrose gali būti įvestos ir kitos pašto operacijos“.

Tarp kitų operacijų, pašto agentūroms buvo siūloma priiminėti ir pinigines pašto perlaidas iki 100 litų. Apie tai rašyta ir ryšininukų spaudoje⁹. Priimant perlaidas, būtina užtikrinti pinigų apsaugą. Reikėjo seifu, patikimo pašto vežiojimo. Trūkstant dokumentų, lieka neišaiškinti, ar Žiobiškio pašto agentūroje buvo

Kandidato į Žiobiškio pašto agentūros vedėjas Povilo Gasiūno

pasižadėjimo saugoti tarnybinę paslaptį faksimilė

(LCVA. F. 1016.

Ap. 3. B. 855. L. 13)

⁷Ten pat. L. 11–14.

⁸Pašto taisyklės. K. 1931. P. 249–253.

⁹R. Pašto perlaidų priėmimas pašto agentūrose // Paštininkų žodis. 1928. Nr. 12. P. 16–17.

S U S I S I E K I M O M I N I S T E R I J A
P A Š T O V A L D Y B A

Žiobiškio pašt. PASTO TARNAUTOJO
Ištaigos pavadinimas
Gasiūnas *Povilas*
pavardė vardas

Iškilmingas pasižadėjimas

IŠKILMINGAI PASIŽADU, KAD, NESIGAILĖDAMAS SAVO JĖGŲ, GINSIU LIETUVIŲ TAUTOS IR VALSTYBĖS GARBĘ, DIRBSIU JŲ GEROVEI, PASLAUGIAI PATARDAMAS IR PADĖDAMAS ŽMONĖMS, SAŽININGAI VYKDYSIU LIETUVOS KONSTITUCIJĄ, ĮSTATYMUS IR ĮSAKYMUS, PAVYZDINGAI ELGDAMASIS ŠVENTAI LAIKYSIU PATIKĖTAS MAN PASLAPTIS, NETEIKSIU LIETUVOS PRIEŠAMS JOKIŲ ŽINIŲ IR VISA, KĄ APIE JUOS SUŽINOSIU, TUOJAU PRANEŠIU SAVO VYRESNYBEI.

TEESIE, KAIP PASIŽADU.

[Handwritten signature]

P. Gasiūnas
Parašas
19 *39* m. *XI* mėn. *1* d.

priimamos pašto perlaidos. Kita vertus, už tokius mažus pašto agentūrų vedėjų atlyginimus nebuvo galima daug ko iš jų reikalauti.

Iš skelbiamų pašto įstaigų sąrašų, taip pat iš Lietuvos telefono abonentų sąrašų galima sužinoti, jog iš pradžių Žiobiškio pašto agentūroje nebuvo nei telefono, nei telegrafo. Tiktai po 1931 m. į šią agentūrą įvedamas telefonas. Atrodo, kad telegrafo ryšio Žiobiškyje nebuvo iki 1944 m.

Kadangi Rokiškio pašto archyvas neišlikęs, nėra konkrečių žinių apie Žiobiškio pašto agentūros veiklą, metinę pinigų apyvartą, gaunamą periodinę spaudą ir kt. Nuo 1937 01 01 Žiobiškio pašto agentūra iš trečios rūšies perkeliama į antrą. Tai liudija, jog agentūra dirbo sėkmingai¹⁰.

1940 m. Lietuvai netekus valstybingumo, įvedamos SSSR pašto taisyklės, kurios jau 1940 m. išverčiamos į lietuvių kalbą ir išleidžiamos atskira knyga. SSSR pašto taisyklėse pašto agentūros

Žiobiškio pašto agentūros vedėjo Povilo Gasiūno iškilmingo pasižadėjimo faksimilė (LCVA. F. 1016. Ap. 3. B. 855. L. 18)

¹⁰1936.XII.21 Pašto valdybos įsakymas // LCVA. F. 1016. Ap. 3. B. 855. L. 16.

nenumatytos. Lietuvoje buvusios pašto agentūros savo pobūdžiu prilygo SSRS taisyklėmis numatytoms kaimų pašto įstaigoms. Per pirmąjį bolševikmetį Žiobiškio kaimo pašto vedėju liko P. Gasiūnas. Patalpos paštui ir toliau buvo nuomojamos iš vedėjo.

Vokiečių valdymo 1941–1944 m. žemiausia Lietuvos pašto įstaiga vėl vadinama pašto agentūra. Tuo metu Žiobiškio pašto agentūros vedėju irgi dirbo P. Gasiūnas.

Žiobiškio ryšių skyrius pokario metais. Apie pokario metų pašta atsiminimų iš buvusių darbuotojų užrašė Venantas Mačiekus. Konkretesnių žinių buvo kreiptasi į einančią Žiobiškio pašto viršininkės pareigas Daivą Balčiūniene. Ji ne tik pateikė duomenų apie dabartinį pašta, bet ir parūpino dokumentų išrašų. Rokiškio pašto archyve Nijolė Vedeikienė surado visus įsakymus apie Žiobiškio ryšių skyriaus vedėjų paskyrimus bei atleidimus ir padarė jų išrašus. Už šią talką Daivai Balčiūnienei ir Nijolei Vedeikienei nuoširdžiai dėkojame.

Vokiečiams pralaimint kovas rytų fronte, 1944 m. Rokiškio apskritį užėmė raudonarmiečiai. Buvo įvesta sovietinė valdymo sistema. Buvusi Žiobiškio pašto agentūra liko tuose pat Gasiūno namuose, tiktai pradėta vadinti paštu, o vėliau – ryšių skyriumi. Matyt, stalinistai apie P. Gasiūną kompromituojančių duomenų neturėjo, nes leido dirbti ir sovietiniame Žiobiškio pašte. Neturint visų reikiamų dokumentuotų žinių, teiginiai apie Žiobiškio pašta lieka su galimomis datų paklaidomis.

Jau pirmaisiais pokario metais buvusi Žiobiškio pašto agentūra pradėjo veikti kaip normalus paštas: pradėjo priiminėti siuntinius, įvertintus laiškus, pašto perlaidas. Iki 1956 m. iš Žiobiškio pašto keliavo palyginti gana daug siuntinių tremtiniams į Sibirą. Iš pradžių paštas iš Žiobiškio į Rokiškį ir atgal buvo vežiojamas arkliais. Kol pro Žiobiškį nevažinėjo autobusai, apie 15 metų pašta į Rokiškį vežiojo Marijona Gužienė.

Įvedus telegrafą, į Žiobiškį ateidavo visų rūšių telegramos. Vietos žmonės irgi siūsdavo palyginti nemažai telegramų. Pokario metais Žiobiškio pašte telefonų komutatorius nebuvo įrengtas. Su norimais abonentais jungdavo per Rokiškio pašta.

Vykstant spaudos platinimo vajams, žiobiškiečiams brukdavo prenumeruoti laikraščius bei žurnalus. Žiobiškio paštui, kaip ir kitiems, buvo nustatomi spaudos platinimo planai. P. Gasiūnui teko iškęsti ypač sunkius nacių ir sta-

Ilgametis Žiobiškio paštininkas Povilas Gasiūnas prie pašto – savo nuosavo namo. 1965 m.

linistų valdymo metus, kai vyravo prievarta ir smurtas, kada joks žmogus, ir ypač tarnautojas, nebuvo garantuotas, jog vienaip ar kitaip nenukentės, nebus suimtas ar ištremtas.

Sulaukęs 67 metus amžiaus ir paštininku išdirbęs daugiau negu 20 metų, nuo 1957 10 12 P. Gasiūnas išėjo į pensiją. Jo vieton paskirta laiškinių iš Panemunėlio Irena Pilipavičiūtė. Nežinia kodėl, neišdirbusi nė dviejų mėnesių, ji šių pareigų atsisakė. Nuo 1957 12 07 vadovauti Žiobiškio ryšių skyriui paskirtas Gintautas Giriūnas. Jis tas pareigas ėjo iki 1959 08 27.

Po Stalino mirties gyvenimas pradėjo darytis pakenčiamesnis, po truputį ėmė gerėti žmonių materialinė padėtis. Plėtėsi ir Žiobiškio pašto veikla: priimti dirbti trys laiškinių, ir darbo jiems visiems pakako. Gavėjui į namus reikėdavo nunešti telegramas, registruotus ir įvertintus laiškus. Telegramų siuntimas buvo palyginti nebrangus. Todėl į Žiobiškį atsiųsdavo jų gana daug. Buvo pranešama ne tik apie įvairius įvykius, nelaimes, bet gaunama ir įvairių sveikinimų. N. Chruščiovo valdymo metais kaimo žmonėms pradėtos mokėti pensijos. Laiškinių pensijas nešdavo į namus.

Ypač stori laiškinių krepšiai būdavo nuo periodinės spaudos. 1966–1973 m. laiškinių dirbusi Stefanija Brinklienė prisimena, kad „Valstiečių laikraščio“ išėjimo dieną visa reikalinga prenumeratoriams išnešioti spauda į krepšį netilpdavo. Todėl ją iš Žiobiškio pašto imdavo per du kartus.

Tiesa, paprastų laiškų ir prenumeruojamos spaudos į kiekvieną kaimo sodybą nešioti nereikėjo. Kaimuose prie kelių, parinktose vietose, buvo įrengtos artimiausių gyventojų laiškų dėžutės.

Nuo 1959 08 27 Žiobiškio ryšių skyriaus vedėja dirbo Kazimiera Dručkutė-Siniauskienė, kilusi iš Obelių valsčiaus, Vaičėnų kaimo. Išdirbusi daugiau negu dvejus metus, tą pareigų atsisakė. Jos prašymas patenkintas nuo 1962 09 12. Ją laikinai pakeitė Panemunėlio geležinkelio stoties pašto viršininko pavaduotoja Vanda Bulovaitė.

Nuo 1962 11 02 Žiobiškio ryšių skyriaus viršininke paskiriama Janina Ona Steponaitytė (vėliau – Rapienė), gimusi 1934 m. Jūžintų valsčiuje, Poškonių kaime. Baigusi Poškonių pradinę mokyklą, mokėsi Jūžintų progimnazijoje. 1953 m. baigė Kamajū vidurinę mokyklą. Dvejus metus dirbo kolūkio buhalterė, vėliau Norvaišų, Jūžintų ir Žiobiškio ryšių skyriuose. Žiobiškio ryšių skyriui ji vadovavo beveik dvylika metų. Per jos motinystės atostogas nuo 1966 01 20 ją tris mėnesius pavadavo Ona Kirstukaitė, o kitus 8 mėnesius – Janina Kirstukienė.

Apie 1960 m. Rokiškio rajone vietiniais maršrutais pradėjo reguliariai važinėti autobusai. Ėmė kursuoti autobusai ir pro Žiobiškį, todėl ir paštas pradėtas vežioti autobusais. Iš Rokiškio vežantis pašta autobusas į Žiobiškį atvykdavo apie 10 val. Ryšių skyriaus darbuotojai iš atvykusio autobuso paimdavo maišą su paštu siunta ir įduodavo Rokiškio paštui skirtą siuntą.

Stefanija Brinklienė-Rapaitė iš Liepavos vienkiemio – garsi Žiobiškio apylinkių kulinarė, nepamainoma vestuvių pokylių šeimininkė, 19 metų (1973–1992) vadovavusi Žiobiškio kolūkio valgyklai. 8 metus dirbo Žiobiškio kolūkio laiškinių

*Ilgametė laiškininkė
ir Žiobiškio ryšių
skyriaus vedėja,
tremtinė Janina
Kirstukienė-Šedytė
su vyru
Jonu Kirstuku*

Žiemą, kai daugiau prisnigdavo, autobusai atvažiuodavo tik iki Vengerinės kaimo. Todėl ryšių skyriaus darbuotojai apie du kilometrus veždavosi siuntas arkliais arba tempdavo rogutėmis. Būdavo atvejų, kai dėl užpustytų kelių autobusai nevažinėdavo. Tada apsikeisti siuntomis vykdavo į Rokiškį arkliais¹¹.

Po 1960 metų Rokiškio rajone, kaip ir visoje Lietuvoje, buvo automatizuotas telefono ryšys, įrengtos automatinės telefonų stotys. Išplitus telefono ryšiams, nuo 1980 m. ėmė mažėti gaunamų bei siunčiamų telegramų.

Apie 1979 m. Žiobiškio ryšių skyrius iš nuomojamų patalpų buvo perkeltas į administracinį kolūkio pastatą, kur tebėra iki šiol.

Nuo 1974 10 25 J. O. Rapienė iš Žiobiškio ryšių skyriaus viršininės pareigų buvo atleista. Laikiniai jos vieton paskirta Nijolė Piskarskaitė (vėliau – Gasiūnienė),ėjusi tas pareigas iki 1975 03 07.

Ją pakeitė laiškininkė Janina Šedytė-Kirstukienė, gimusi 1932 m. Dėgsnių kaime, buvusi tremtinė: 1951 m. kartu su seserimi ir broliu buvo ištremta į Sibirą, Tomsko sritį. 1958 m. grįžusi į tėviškę pradėjo dirbti kolūkyje, o apie 1960 m. perėjo į Žiobiškio ryšių skyrių laiškininke. Išbuvusi Žiobiškio ryšių skyriaus viršininke daugiau negu 10 metų, 1986 06 06 J. Kirstukienė išėjo į pensiją.

Minimas pareigas perėmė Janina Kristina Puluikienė, kuri, neišdirbusi nė trijų mėnesių, sunkiai susirgo. Nuo 1986 09 01 ją pavadavo Gražina Gasiūnienė, kuri nuo 1986 11 01 tapo ryšių skyriaus viršininke. G. Gasiūnienei išėjus ilgalaikių motinystės atostogų, nuo 1987 08 25 ją pakeitė Janina Kirstukienė, kaip minėta anksčiau, Žiobiškio paštui vadovavusi 1975–1986 m. G. Gasiūnienė pačios prašymu nuo 1989 11 12 iš einamų pareigų buvo atleista. Žiobiškio ryšių skyriaus vedėja liko J. Kirstukienė. Ji 1991 02 22 šias pareigas perdavė Raimundai Lapelytei (vėliau – Mačiekienė), kuri faktiškai tebėra šios įstaigos vadovė, bet šiuo metu, R. Mačiekieniui išėjus motinystės atostogų, toms pareigoms nuo

¹¹1999 m. Venanto Mačiekaus užrašyti atsiminimai.

1996 05 07 pervesta Panemunio pašto laiškinkė Daiva Slapšytė-Balčiūnienė, dirbanti iki šiol¹².

Atsikūrus Lietuvos valstybei ir panaikinus kolūkius, Žiobiškio ryšių skyriaus patalpos perėjo Rokiškio rajoninio pašto žinion.

Žiobiškyje ryšių įstaiga nuo pašto agentūros įsteigimo gyvuoja jau daugiau negu 70 metų. Nors per tą laikotarpį įvyko didelių pokyčių technikos srityje ir žmonių buityje, išplito laidinių ir mobiliųjų telefonų tinklas, automobiliai tapo daugelio šeimų būtina reikme, vis dėlto šiandien ir ateityje paštas Žiobiškyje dar reikalingas. Deja, dėl nelengvos kaimo žmonių ekonominės būklės ir kitų priežasčių šiuo metu jis dirba nuostolingai. Dabar jame yra trys darbuotojos: viršininkė ir dvi laiškinkės. Viršininkė dirba tik puse etato, laiškinkėms skirta 0,625 ir 0,75 etato. Pašto apyvarta nedidelė. Pavyzdžiui, per 1999 m. pirmą ketvirtį pajamų gauta 5703 Lt, o išlaidų būta 9019 Lt. Panašūs rodikliai buvo ir prieš metus. Dabar į paštą užsuka mažiau žmonių negu prieš dešimtmetį ir anksčiau. Į Žiobiškio ryšių skyrių vidutiniškai per mėnesį ateina 5–6 pinigų perlaidos, kurių siunčiama suma beveik nebūna didesnė negu 300 Lt, o iš čia vidutiniškai per mėnesį pasiunčiamos 4–5 perlaidos. Išplitus telefonų ryšiams, mažai besinaudojama telegrafu. Dabar Žiobiškyje per mėnesį gaunama ir pasiunčiama vidutiniškai po vieną telegramą. Gaunamiems per metus pašto siuntiniams suskaičiuoti pakanka vienos rankos pirštų. Tiksliau, per paskutinius metus vidutiniškai gaunama po tris siuntinius per metus, o pasiunčiama dar mažiau. Ne ką daugiau gaunama ir siunčiama mažų paketų, banderolių.

Spaudos prenumerata irgi žymiai sumažėjusi. Daugiausia užsisakoma rajono spaudos. 1999 m. birželio mėnesį į Žiobiškio paštą ateidavo 113 egzempliorių „Gimtojo Rokiškio“, 47 egz. „Rokiškio pragiedrulių“ ir po kelis egzempliorius respublikinių laikraščių bei žurnalų. Tiesa, pasibaigus darbymečiui, žiemos mėnesiais žiobiškiečiai spaudos prenumeruoja truputį daugiau.

Bene labiausiai laiškanešių laukia pensininkai. Pensijų ir pašalpų išnešiojimas – tai didžiausias laiškinkų darbas. Vidutiniškai kas mėnesį gyventojams reikia įteikti apie 65 tūkst. litų pensijų bei pašalpų¹³.

¹²1958–1996 m. Rokiškio pašto viršininko įsakymai apie Žiobiškio ryšių skyriaus darbuotojų paskyrimus bei atleidimus // Rokiškio pašto archyvas. (Dokumentus surado ir nurašė Nijolė Vedeikienė).

¹³Žiobiškio ryšių skyriaus vedėjos Daivos Balčiūnienės pateikti duomenys.